

การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร
ตามโครงการ การฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ



นาย ธนิต ทองธัญญะ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

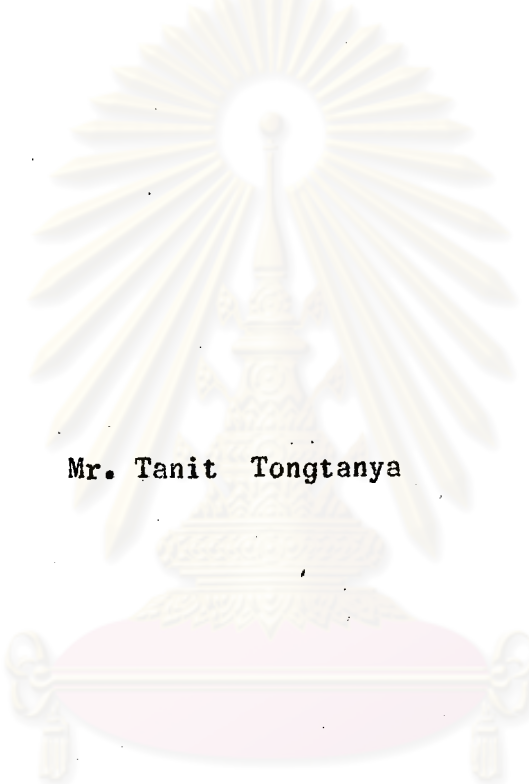
ISBN 974 - 560 - 950 - 1

007230

I 15820525

2

A STUDY OF TEACHING BEHAVIOR OF TEACHERS GRADUATED
FROM TEACHERS COLLEGE IN BANGKOK METROPOLIS
UNDER THE IN-SERVICE TRAINING PROJECT
FOR TEACHERS AND EDUCATIONAL PERSONNELS



Mr. Tanit Tongtanya

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู

ในกรุงเทพมหานคร ตามโครงการ การฝึกอบรมครูและบุคลากร

ทางการศึกษาประจำการ

โดย

นาย ธนิต ทองธัญญะ

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุณนาท)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปุณณโชติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษา
จากวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร ตามโครงการ การฝึก
อบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

ชื่อนิสิต

นายธนิศ ทองธัญญะ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ประทอง กรรณสูต

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา

2524

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่สำเร็จการศึกษา
จากวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร ตามโครงการ การฝึกอบรมครู และบุคลากรทางการ
ศึกษาประจำการ หลักสูตรปริญาตรี (ค.บ.) รุ่นที่ 1 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยการแจกแบบสำรวจพฤติกรรมการสอน ให้แก่ตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการอบรม
ในรุ่นที่ 1 จำนวน 307 คน และผู้ที่เพิ่งเข้ารับการอบรม ในรุ่นที่ 4 จำนวน 352 คน
นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการสังเกตการสอน ของตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม กลุ่มละ 60
คน โดยใช้แบบประเมินผลสมรรถภาพการสอน ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เป็นเครื่องมือในการประเมินผล แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}),
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าซี (z -test)
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)
ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม ด้านการเตรียมการสอน วิธีดำเนินการสอน และการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการอบรม มีระดับสูงกว่าค่าที่เป็นกลาง ($M=3$) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 และอยู่ในเกณฑ์ที่ผู้สำเร็จการอบรมเห็นว่า ตนเองปฏิบัติมาก แต่ไม่ได้ทำเป็นประจำ
2. ผู้สำเร็จการอบรม มีความเห็นว่า หลังจากสำเร็จการอบรมแล้ว ตนเอง ได้ปฏิบัติพฤติกรรมการสอน ด้านการเตรียมการสอน วิธีดำเนินการสอน และการวัดและประเมินผล มากขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01
3. ผู้สำเร็จการอบรมในโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพที่ต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของตนเอง ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
4. ผู้สำเร็จการอบรม ประเมินน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของตนเอง สูงกว่าผู้ที่เพิ่งเข้ารับการอบรม ประเมินน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของตนเอง อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01
5. สมรรถภาพการสอนของผู้สำเร็จการอบรม และของผู้ที่เพิ่งเข้ารับการอบรม จากการสังเกตการสอน โดยใช้แบบประเมินผลสมรรถภาพการสอน ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of Teaching Behavior of Teachers Graduated
From Teachers Colleges in Bangkok Metropolis Under
The In-Service Training Project For Teachers And
Educational Personnels

Name Mr. Tanit Tongtanya

Thesis Advisor Associate Professor Prakong Karnasoot

Department Educational Research

Academic Year 1981

ABSTRACT

The objective of this research was to study the teaching behaviors of teachers who first graduated from Teachers Colleges in Bangkok Metropolis under the in-service training project for teachers and educational personnels. Questionnaires were sent to 307 first graduates and 352 fourth new trainees. Besides, the researcher has observed the teaching behaviors of sixty samples in each group by using The Teaching - Competency Evaluation Form of the Faculty of Education, Chulalongkorn University. Data were analyzed by means of averaging, standardeviation, z -tests and one-way analysis of variance.

The findings were as follows :

1. The first graduates weighed their teaching behaviors higher significantly than an average ($M = 3$) at .01 level and in high criteria which mean that they did not always practise them.

2. The first graduates thought that after the training they practised teaching behaviors higher significantly than they had been doing before at .01 level.

3. The teaching behaviors weights of the first graduates in different groups of major subjects, as rated by themselves, were not significantly different at .05 level.

4. The teaching behavior weights of the first graduates, as rated by themselves, were higher significantly than those of the fourth new trainees at .01 level.

5. The teaching competency scores of the first graduates and the fourth new trainees were not significantly different at .05 level.





กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีก็ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ตำรา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยตรวจสอบแบบสำรวจที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู อธิบดีกรมสามัญศึกษา ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งคณะครู - อาจารย์ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเงิน 2,450 บาท ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ธนิศ ทองธัญญา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ประชากร	67
ตัวอย่างประชากร	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119

	ญ หน้า
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	138
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	139
ข แบบสำรวจพฤติกรรมการสอน	140
ค การคำนวณ	158
ประวัติผู้เขียน	163



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนครูประจำการที่สำเร็จการอบรมในรุ่นที่ 1 แยกตามโปรแกรม พัฒนาสมรรถภาพ ของแต่ละวิทยาลัยครู 68
2	จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ที่เพิ่งเข้ารับการอบรม ในรุ่นที่ 4 แยกตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพ ของแต่ละวิทยาลัยครู ... 69
3	จำนวนตัวอย่างประชากร แยกตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพ 71
4	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามลักษณะเพศ 83
5	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามช่วงอายุ 83
6	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามช่วงประสบการณ์ ในการทำงาน 84
7	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามสภาพสมรส 84
8	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ก่อนเข้ารับการอบรม 85
9	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสำรวจ ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรม พัฒนาสมรรถภาพ ตรงกับวิชาที่ตนเองทำการสอน 85
10	จำนวนและร้อยละ ของผู้ที่สำเร็จการอบรม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม... 86
11	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้ที่สำเร็จการอบรม ด้านการเตรียม การสอน ตามความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการอบรม 87
12	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้ที่สำเร็จการอบรม ด้านวิธีดำเนิน - การสอน ตามความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการอบรม 88
13	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้ที่สำเร็จการอบรม ด้านการวัดและ ประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการอบรม 92

14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม ก่อนเข้ารับการอบรม กับหลังจากที่สำเร็จการอบรมแล้ว ด้านการเตรียม การสอน	94
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม ก่อนเข้ารับการอบรม กับหลังจากที่สำเร็จการอบรมแล้ว ด้านวิธีดำเนิน การสอน	96
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม ก่อนเข้ารับการอบรม กับหลังจากที่สำเร็จการอบรมแล้ว ด้านการวัดและ ประเมินผล	102
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม กับผู้เพิ่งเข้ารับการอบรม ด้านการเตรียมการสอน	104
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม กับผู้เพิ่งเข้ารับการอบรม ด้านวิธีดำเนินการสอน	106
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยน้ำหนักพฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม กับผู้เพิ่งเข้ารับการอบรม ด้านการวัดและประเมินผล	111
20	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบน้ำหนัก พฤติกรรมการสอนของผู้สำเร็จการอบรม ในทัศนะของตนเอง ในแต่ละ โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพที่ต่างกัน	113
21	เปรียบเทียบสมรรถภาพการสอนของผู้สำเร็จการอบรม กับผู้เพิ่งเข้ารับ การอบรม	114
22	ข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการอบรม ในการปรับปรุงโครงการ และการจัด การฝึกอบรม	115